UUTISET

Ministeri Tiilikainen korostaa terveen järjen käyttöä hallinnossa

Byrokratian purku säästää työaikaa, rahaa ja hermoja.

Jotta hallitusohjelmaan kirjattu byrokratian purku toteutuisi ja todella näkyisi kansalaisten arjessa, koko virkamieskunnan on kuljettava kohti yhteistä tavoitetta. Näin totesi tuore maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** tiedotustilaisuudessaan Helsingissä torstaina.

Hallinnon jokaisessa portaassa pitäisi siis miettiä, miten sääntelyä voidaan keventää. Periaate on, että päätösvaltaa siirretään lähemmäs kansalaisia.

Esimerkiksi Tiilikainen otti kotieläinsuojien lupamenettelyn. "Pitää miettiä, minkäkokoiset hankkeet kuuluvat aluehallintovirastolle, mitkä voidaan päättää kunnissa ja mille riittää pelkkä ilmoitusmenettely."

Hän totesi myös, että luvat olisi hyvä saada yhdeltä luukulta – siis esimerkiksi sekä navetan ympäristö- että rakennuslupa samalla haulla.

Kun tuottajaa rasittava byrokratia saadaan vähenemään, aikaa jää enemmän käytettäväksi viljelijän varsinaiseen työhön, Tiilikainen totesi. "Ja vähintäänkin pannan kiristys päässä helpottuu."

Lisäksi saadaan aikaan säästöä. "Jokuhan niitä säädöksiä aina tekee ja toteuttaa veronmaksajien rahoilla."

JARMO PALOKALLIO

Ministeri Kimmo Tiilikainen kehui, että molemmat hänen vieressään istuneet kansliapäälliköt, Hannele Pokka (vas.) ja Jaana Husu-Kallio, ovat erittäin motivoituneita raivaamaan turhaa hallinnollista taakkaa.

Tehdäänkö normitalkoissa normeja?

Hallituksen normitalkoot ovat saaneet jotkut epäilemään, että säädöksiä puretaan ympäristön kustannuksella. Näin ei Tiilikaisen mielestä ole.

"Hallitus turvaa ihmisten terveyden ja ympäristönsuojelun tason, mutta mahdollisimman pienellä hallinnollisella taakalla. Kyse on terveen järjen käytöstä", hän korosti.

Tiilikainen tosin ei lainkaan pidä sanasta normitalkoot. Hän kertoo erään tapaamansa henkilön kommentoineen, että linnunpönttötalkoissa tehdään linnunpönttöjä ja normitalkoissa normeja. "Lopetetaan siis talkoot ja ryhdytään töihin."

Valvontaa riskiperusteisemmaksi

Maatalousbyrokratian purun yksityiskohdat ovat vielä selvitysvaiheessa, mutta Tiilikainen nosti esiin esimerkin luomusta. Kun EU:n luomusäädöksiä uusitaan, tavoitteena pitää hänen mielestään olla valvonnan siirtäminen riskiperusteiseen suuntaan.

"Moitteettomasti toimivien tilojen valvontakäyntejä voisi harventaa ja suunnata resurssit sinne, missä on riskejä."

Märkyys on ylivoimainen este

Venäjän-kaupan tyrehtyminen on ajanut monet hiljattain investoineet maitotilat kannattavuuskriisiin, Tiilikainen totesi. "Emme ole vielä ehtineet miettiä, voitaisiinko niiden auttamiseksi sorvata jotain pakettia."

Tukimaksatusten aikaistamista hän kuvasi äärettömän vaikeaksi, sillä EU vaatii valvontojen valmistuvan ennen maksatuksia.

Tämän hetken iso ongelma on märkyys, joka monella tilalla estää kylvöt, vaikka viimeinen kylvöpäivä 30.6. lähenee.

"Jos pelto on märkä, kylvämiselle on ylivoimainen este. Maataloushallinnon täytyy se ymmärtää ja tulkita viljelijän eduksi."

SATU LEHTONEN

Tukit uhkaavat jäädä käsiin

Metsä on tukevasti mukana hallituksen biotalouden vahvistamiseen tähtäävässä paketissa. Suurin huoli on, mistä tukille löytyy lisää käyttöä.

Hallitus toivoo biotaloudesta löytyvän helpotusta vaihtotaseen alijäämään ja työttömyyteen. Tähtäin on korkealla. EU:n Suomelle vuoteen 2020 asettama 38 prosentin tavoite uusiutuvan energian käytölle halutaan kiriä kokoon etuajassa.

"Tavoitteena on saada puut liikkumaan", summaa maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiiikainen**.

Tiilikaisen mukaan metsistä löytyy pelivaraa. Puuston vuosikasvu on noussut 105 miljoonaan kuutioon. Siitä käytetään noin 60 miljoonaa kuutiota.

"Hakkuita voi kestävästi lisätä 15 miljoonalla kuutiolla. Kuiduttavan teollisuuden osalta kasvu on jo käynnissä, mutta se vaatii myös puun energiakäytön ja mekaanisen jalostuksen lisäämistä."

Tiilikainen arvelee, että tukille ei löydy riittävästi lisäkäyttöä Suomea rakentamalla. Tukin käytössä lisäyksen painon on siksi löydyttävä viennistä.

"Puutuotteilla on kasvava kysyntä Euroopassa. Suomi on jäänyt siitä jotenkin sivuun", totesi Tiilikainen eilen Helsingissä.

JARMO PALOKALLIO

Luken ja Syken yhdistäminen voi karsia toimipaikkoja

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) kertoo, että Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Suomen ympäristökeskuksen (Syke) yhdistäminen on kirjattu hallitusohjelmaan säästösyistä. Järjestelyn yhteydessä myös toimipaikkoja voidaan karsia.

"Keskusten yhdistäminen on kirjattu hallitusohjelmaan, mutta sitä ei silti vedetä heti läpi. Lukessa on vielä prosessi kesken edellisen yhdistämisen osalta, joten keittoon ei ole syytä heittää lisää palikoita samaan rysyyn."

Vuoden alussa Lukeen yhdistyivät Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, Metsäntutkimuslaitos, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos ja Tiken tilastotuotanto.

Luken rahoitusta vähennettiin yhdistymisen yhteydessä 90 miljoonasta noin 70 miljoonaan euroon. Se johti henkilökunnan irtisanomisiin ja toimipisteiden sulkemiseen.

Yt-neuvottelujen jälkeen 146 henkilön irtisanomiset käynnistetään heinäkuun alussa ja viedään päätökseen syyskuun loppuun mennessä.

Hallituksen päätös yhdistää Luonnonvarakeskus Luke ja Suomen ympäristökeskus Syke herättää huolta henkilöstössä.

"Luonnonvarakeskuksessa ollaan jo turruttu tällaisiin uutisiin, mutta huolta se tietenkin herättää", sanoo Luken luottamusmies **Juhani Korhonen**.

Tiilikainen myöntää, että sama voi olla edessä, kun Luke ja Syke yhdistetään. Se saattaa johtaa toimipisteiden sulkemiseen.

"Organisaatioiden mylläämi nen ei ole itsetarkoitus. Lukessa tarvitaan nyt työrauha. Tavoite on silti, että yhdistyminen tapahtuu hallituskauden aikana."

Fuusiotavassa Luonnonvarakeskuksessa on 1 570 työntekijä ja Ympäristökeskuksessa 650.

JARMO PALOKALLIO

PÄIVÄN KYSYMYS

Saako hoivakodissa viiniä?

Julkisuudessa on keskusteltu, saavatko hoivakodit tarjota vanhuksille viiniä juhla-aterioilla. **Onko viinitarjoilu laillista, ylitarkastaja Esa Tommiska Etelä-Suomen Avista?**

Aluehallintovirasto katsoo, että hoivakoti voi tarjota vastikkeetta asukkailleen viiniä esimerkiksi juhla-aterioiden yhteydessä. Itse hallitsemissaan tiloissa alkoholia voi nauttia vapaasti.

Mihin alkoholin tarjoilun salliminen perustuu?

Ikäihmisillä on hoivakodeissakin oltava mahdollisuus mahdollisimman pitkälle jatkaa omannäköistään elämää ja nauttia elämästään. Normaaliin vieraanvaraisuuteen liittyvä alkoholin tarjoaminen ei edellytä viranomaisen hyväksyntää.

Milloin alkoholitarjoiluun tarvitaan lupa?

Laajemmassa mitassa tapahtuvassa alkoholin nauttimisessa ja tarjoamisessa on sovellettava alkoholilain säännöksiä. Mikäli alkoholin tarjoaja sisällyttää alkoholin tarjoilusta aiheutuvat kustannukset esimerkiksi ruoan, hoidon, pääsylipun tai muun palvelun maksuun, on alkoholitarjoilu aluehallintoviraston käsityksen mukaan maksullista ja siten luvanvaraista.

Miten asia silloin hoituu?

Tällöin yrityksen tarvitsee hakea anniskelulupa. Niiden osalta aluehallintovirasto suhtautuu samalla tavalla eri toimintamuotoihin, olipa kyseessä esimerkiksi kylpylä, hoivakoti tai ravintola.

Mitä lupa edellyttää?

Kun anniskelupa myönnetään, näissä kaikissa tulee olla pätevä vastaava hoitaja paikalla ja riittävästi henkilökuntaa anniskelun valvontaan. Hoivakodeissa henkilökunta huolehtii alkoholin tarjoamisesta ja myös siitä, että se soveltuu asiakkaalle hänen sairautensa ja lääkityksen huomioon ottaen. Jokainen tilanne ja hoitokoti on yksilöllinen.

JARMO PALOKALLIO

Hoivakodit voivat tarjota viiniä asiakkailleen, jos katsovat sen tarpeelliseksi.

Normien purkamisesta miltei täydellinen yhteisymmärrys

Pääministeri **Juha Sipilän** (kesk.) ilmoitusta normien purkamisesta seurasi eduskunnassa innokas keskustelu. Keskiviikkoisessa ilmoituksessaan Sipilä totesi, että hallituksen tavoite on tuoda Suomelle kasvua ja työllisyyttä purkamalla esteitä työn ja yrittämisen tieltä.

Valtioneuvoston yhteyteen perustetaan elin arvioimaan lainsäädännön vaikutuksia. Hallitus aikoo myös perata säädökset, jotka eniten haittaavat arkea, yritystoimintaa, maataloutta ja vapaaehtoistoimintaa.

"Maatalouden tukijärjestelmien hallinnollista taakkaa kevennetään", Sipilä sanoi.

Parempaa sääntelyä

Byrokratiatalkoot saivat puolueiden ryhmäpuheenvuoroissa varsin yksimielistä kannustusta. Turha sääntely oli monen mielestä ajankohtainen pulma.

Keskustan ja perussuomalaisten ryhmäpuheenvuorot kiinnittivät huomiota byrokratiaan jumiutuneisiin investointeihin.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä painotti, ettei mitään alaa ole etukäteen rajattu normitalkoiden ulkopuolelle. Kristillisdemokraattien **Peter Östman** uskoi, että normien purkamiseen voidaan löytää laaja poliittinen yhteisymmärrys.

Kansanedustajat etenkin oppositiopuolueista muistuttivat, että sääntely ja lait on tehty syystä. Usein niiden tarkoitus on suojella kansalaisia.

SDP peräänkuulutti hyvää sääntelyä. **Antti Lindtman** (sd.) mainitsi puheenvuorossaan liikenteeseen, hoitotyöhön ja työelämään liittyviä pelisääntöjä hyvinä esimerkkeinä sääntelystä, jonka tarkoituksena on lisätä turvallisuutta ihmisten arjessa.

Myös **Eero Heinäluoma** (sd.) vetosi hyvien sääntöjen puolesta.

"Monella sääntelyllä suojellaan heikompaa, joka ilman sitä tulisi yliajetuksi, on se sitten luonto, kuluttaja tai työntekijä", Heinäluoma totesi.

Myös vihreät ja RKP muistuttivat, että säännöt on tehty suojelemaan kansalaisia.

RKP:n **Anna-Maja Henriksson** oli huolissaan purkamisen vaikutuksista.

"Ilman vaikutusten arviointia on olemassa vaara, että normitalkoista muodostuu hanke, jossa yksilön oikeusturva — ehkäpä vahingossa — heikkenee."

Kansanedustaja **Anna Kontula** (vas.) epäili ryhmäpuheenvuorossa talkoiden tarkoitusperiä. Hän sanoi normitalkoihin liittyvän muun muassa ideologisia hankkeita, kuten perusturvan heikennyksiä.

Paikallisuus epäilytti

Kunta- ja uudistusministeri **Anu Vehviläinen** kertoi eduskunnalle, että työ kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsimiseksi on jo aloitettu. Osa kansanedustajista epäili kuntien heikentäviä palveluja, kun velvoitteet puuttuvat.

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** puhui paikallisen päätöksenteon puolesta.

"Kun päätösvaltaa siirretään paikallisille tasoille, vahvistetaan myös demokratiaa."

Esimerkkinä hyvästä normien purkamisesta hän mainitsi, kuinka eläinsuojien luvituksessa ympäristöluvan ja rakennusluvan yhdistäminen helpottaisi viljelijän arkea.

MATTI RIITAKORPI

Fortumin päätös voi kaataa Fennovoiman

Maaseudun Tulevaisuuden tietojen mukaan energiayhtiö Fortum päättää viikon sisällä, pysyykö se mukana Fennovoiman ydinvoimahankkeessa. Fortum ei ole päässyt tulokseen kaupoissa venäläisen TGC-1-yhtiön vesivoimatuotannosta, joten Fortum ei ole valmis osallistumaan Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen suunnitellulla 15 prosentin osuudella.

Fortumin ilmoitus on takaisku Fennovoima-hankkeelle, sillä ydinvoimalan rakentamislupahakemus on jätettävä valtioneuvostolle viimeistään ensi tiistaina.

Rakentamisen edellytyksenä on, että vähintään 60 prosenttia ydinvoimayhtiön omistuksesta tulee EU- tai Eta-maista. Ilman Fortumin mukaantuloa on epäselvää, saavutetaanko rajaa.

Fortumin strategiasta ja yritysjärjestelyistä vastaava johtaja **Kari Kautinen** sanoi keskiviikkona STT:lle, ettei kauppa näytä etenevän ajoissa.

"Me ei nähdä, että saataisiin ennen rakennusluvan failausta tätä semmoiseen päätökseen, että voitaisiin osallistua tässä vaiheessa."

Fortum on valmis osallistumaan Fennovoiman hankkeeseen myöhemmin, jos yhtiö saa ostettua enemmistöosuuden havittelemastaan vesivoimatuotannosta.

Yhtiö kertoo tiedotteessaan, ettei neuvottelujen aikataulua ole mahdollista arvioida. MT:n tietojen mukaan ratkaisu saadaan viikon sisällä.

Fortumin väliaikaisen toimitusjohtajan **Timo Karttisen** mukaan TGC-1:n omistusten uudelleenjärjestely ja vähemmistöosuus Fennovoiman ydinvoimahankkeessa on Fortumille kokonaisratkaisu.

Fortum, Gazprom Energoholding ja Rosatom allekirjoittivat viime vuoden joulukuussa pöytäkirjan, jossa sovittiin alueellisen energiantuotantoyhtiö TGC-1:n omistusten uudelleenjärjestelystä Venäjällä.

Pöytäkirjassa sovittiin, että Fortum perustaisi Rosatomin kanssa yhteisyrityksen, joka hankkisi TGC-1:n vesivoimatuotannon. Fortum haluaa tuotannosta enemmistöomistuksen. Sillä on nyt vajaan 30 prosentin osuus.

Ydinvoimalaa suunnitellaan Pyhäjoen Hanhikiveen. Fennovoima yrittää tällä hetkellä saada haltuunsa loputkin alueella sijaitsevista mökeistä. Yhtiöllä on valtioneuvoston lupa ottaa mökit hallintaansa ydinvoimalaitoksen tieltä, mutta kaikki omistajat eivät ole vielä luovuttaneet avaimiaan.

MT-STT

LYHYESTI

Synnytyssairaalat eduskunnan puintiin

Eduskunta kävi eilen lähetekeskustelun kansalaisaloitteesta, joka turvaisi synnytykset pienissä sairaaloissa. Aloitteen 67 000 allekirjoittajaa toivovat, että vuoden 2017 alusta voimaan tulevaa asetusta synnytyssairaaloista lievennettäisiin.

Urpilainen pankkivaltuustoon

SDP:n puheenjohtaja **Antti Rinne** on luopumassa paikastaan eduskunnan pankkivaltuustossa. Rinne aikoo esittää paikalleen puolueen entistä puheenjohtajaa, kansanedustaja **Jutta Urpilaista**.

Rinne perustelee vaihdosta halullaan keskittyä puolueensa johtamiseen.

Pasi Holm siirtyy Taloustutkimukseen

Valtiotieteen tohtori **Pasi Holm** aloittaa Taloustutkimuksen tutkimusjohtajana elokuun alussa. Aiemmin kesäkuussa Holm kertoi jättävänsä Pellervon taloustutkimus PTT:n toimitusjohtajan paikan.

Ravintola-alalle heikko vuosi

Matkailu- ja ravintola-alan yritysten myynti nousi hieman alkuvuonna, mutta yritykset odottavat, että myynti laskee vuositasolla edelleen. Alalle on yritysten arvion mukaan tulossa jo neljäs vaikea vuosi peräkkäin.

Kesän myynti näyttää jäävän aiemmin ennakoitua heikommaksi alkukesän huonon sään takia.

USA haluaa eroon kolesterolirasvoista

BRYSSEL (MT)

Yhdysvaltain ruokaviranomainen FDA haluaa päästä eroon sydänsairauksia aiheuttavista transrasvoista. FDA on päättänyt, että transrasvojen pääasialliset lähteet eivät ole turvallisia ihmisravinnoksi.

Transrasvoja syntyy teollisessa ruuanvalmistuksessa, kun kasviöljyjä kovetetaan. Tavoitteena on muokata ruuan makua ja koostumusta.

Lisäksi transrasvoja on myös uppopaistetussa ruuassa. Transrasvaa syntyy, jos paistorasva on pitkään kuumana ja samaa rasvaa käytetään kauan.

Elintarviketeollisuudella on kolme vuotta aikaa luopua rasvojen käytöstä.

Transrasvoja ei voi kokonaan kieltää, sillä niitä esiintyy luonnostaan esimerkiksi maidon rasvassa. Voissa niitä on 3-4 prosenttia.

FDA:n mukaan transrasvat lisäävät huonon kolesterolin määrää ja alentavat hyvän.

Huono kolesteroli lisää sydänsairauksien ja kakkostyypin diabeteksen riskiä.

Tavoitteena on estää tuhansia sydänkohtauksia vuosittain ja vähentää sydänsairauksia.

Time-lehden mukaan USA:n teollisuus on jo valmistautunut korvaamaan kasviöljyn kovettamisen muilla menetelmillä.

AIMO VAINIO

Ruotsalainen sianlihantuottaja iloitsee kotimaisesta kysynnästä

BRYSSEL (MT)

Ruotsalaiset sianlihantuottajat ovat yksi harvoista valopilkuista kymmenen EU-maan viljelijöille tehdyssä mielipidetiedustelussa.

Kotimainen sianliha käy kaupaksi, koska ruotsalaiset kuluttajat valitsevat kotimaisen lihan eläinten hyvinvoinnin ja antibioottien käytön rajoitusten vuoksi.

Tuottaja iloitsee hyvästä hinnasta.

Siinä hyvät uutiset sitten olivatkin, vaikka yleisesti ottaen maanviljelijöiden mieliala ja usko tulevaisuuteen on hieman parantunut alkuvuonna, tuottajajärjestöjä edustavan Copa-Cogegan teettämä tutkimus osoittaa.

Mielialat laskivat viime vuoden aikana. Nytkin tämänhetkinen tilanne nähdään kriittisenä, mutta usko tulevaan on hieman parantunut.

Käyrä osoittaa ylöspäin yhdeksässä maassa. Vain Puolassa mielialat synkistyvät.

Tutkimuksessa käytetään indeksiä, jonka ollessa nolla, odotukset ovat täysin neutraaleja.

Korkein indeksi on Britanniassa (7,5) ja Italiassa (7,5).

Molemmissa sekä tämän hetken että tulevaisuuden näkymä taloudellisen tilanteen paranemiselle on parantunut viime vuodesta.

Silti nykyinen tilanne nähdään molemmissa maissa vaikeana. Esimerkiksi Italiassa kaikki muut tuotantosuunnat paitsi viini pitivät nykytilannetta hankalana.

Synkimmät näkymät ovat Belgiassa. 67 prosenttia viljelijöistä kertoi kohdanneensa ongelmia viimeisen kuukauden aikana.

Ruotsissa synkimmät näkymät on maidontuottajilla.

Unkarissa 93 prosenttia vastaajista kertoi, ettei kolmen kuukauden aikana ole ollut minkäänlaisia maatilan pyörittämiseen liittyviä ongelmia.

Suomi ei ollut tutkimuksessa mukana.

AIMO VAINIO

Pöydällä kaksi kriisiehdotusta

BRYSSEL (MT)

Brysselissä yritettiin torstaina löytää yhteisymmärrystä Kreikan ja velkojien ehdotusten välille, jotta Kreikan kesäkuun lopussa raukeava velkaohjelmaa voitaisiin jatkaa.

"Pöydällä on kaksi paperia, joista toinen on neliö ja toinen on ympyrä. Tarvitaan jyrsinkonetta tai sorvia, jotta ne saadaan sisäkkäin", pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) kertoi ennen pääministereiden kokousta. Sipilän mukaan vastaavat päätökset menevät aina takarajalle.

Erimielisyyksiä on esimerkiksi siitä, että Kreikka aikoo uudistaa talouttaan nostamalla veroja, kun velkojien mielestä menoja olisi syytä karsia.

Valtiovarainministerit jatkoivat kokousta vielä MT:n mennessä painoon, tosin kokous keskeytettiin väliaikaisesti iltapäivällä. Heidän tehtävänsä on lopulta vääntää sopu virkamiesten sorvaamista ehdotuksista.

Tunnelmat kokouksen alla olivat ristiriitaisia. Osa uskoi sopimukseen, osa ei. **Alexander Stubb** (kok.) ei kommmentoinut.

Illalla kokoontuivat pääministerit, mutta Saksan liittokanslerin **Angela Merkelin** mukaan he eivät ota kantaa ennen kuin valtiovarainministerit ovat päässeet sopuun.

AIMO VAINIO